

ZARZĄDZENIE NR 62
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE
z dnia 28 października 2019 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244, 2340 i z 2019 r. poz. 1696 i poz. 1815) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na rok zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie”, zwanego dalej „rezerwatem”.

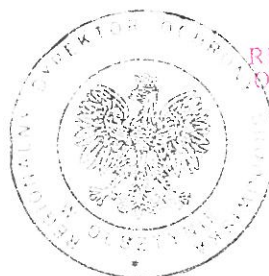
§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE

Agata Moździerz

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Wydzielanie się świerków i sosen w rezerwacie spowodowane wzmożonym rozwojem kambiofagów (dotyczy: kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przypłaszczka granatka, ściigi), które w konsekwencji mogą doprowadzić do rozpadu drzewostanów z udziałem ww. gatunków drzew	Ograniczanie rozwoju kambiofagów poprzez wycięcie i usunięcie z terenu rezerwatu: 1) świerków i sosen zasiedlonych, stanowiących źródło rozprzestrzeniania się kambiofagów <u>po uzgodnieniu z RDOŚ w Olsztynie</u> ; 2) świerków i sosen nie zasiedlonych, ale jedynie w przypadku wystąpienia sytuacji klęskowej (wiatrołomy i śniegołomy) w celu niedopuszczenia do powstania ognisk gradacyjnych.
2.	Uszkodzenie drzewostanów przez foliofagi i kambiofagi skutkujące ich osłabieniem	<p>Utrzymanie gatunków ptaków owadożernych wpływających na zmniejszenie liczebności owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów.</p> <p>Prognozowanie (monitoring) występowania foliofagów i kambiofagów poprzez wywieszanie pułapek feromonowych w miejscach, gdzie stwierdzono wzmożone wydzielanie świerka i sosny, spowodowane wzmożonym żerowaniem owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów z udziałem ww. gatunków drzew zgodnie z wytycznymi Zespołu Ochrony Lasu.</p> <p>Jesienne poszukiwanie owadów w ściółce zgodnie z zasadami obowiązującymi w Instrukcji Ochrony Lasu.</p>
3.	Potencjalne zagrożenie wystąpienia pożaru lasu, utrudniony dostęp do drzewostanów w czasie wystąpienia pożaru, zagrożenie dla bezpieczeństwa osób poruszających się po drogach leśnych, szlakach i drogach wyznaczonych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz osób korzystających z miejsc widokowych, pól biwakowych, ośrodków wypoczynkowych, osad leśnych oraz miejsc kultu religijnego znajdujących się w granicach rezerwatu	<p>Utrzymanie drożności linii oddziałowych poprzez przycinanie krzewów (głównie leszczyzny) oraz podkrzesywanie konarów i gałęzi drzew znajdujących się w skrajni drogi i ograniczających jej widoczność; utrzymanie otwartego charakteru powierzchni pod liniami energetycznymi poprzez usuwanie powstałych pod nimi nalotów drzew i krzewów.</p> <p>Utrzymanie drożności istniejących w granicach rezerwatu dróg leśnych i dróg wskazanych do ruchu pojazdów w drodze zarządzenia RDOŚ w Olsztynie; szlaków wyznaczonych przez RDOŚ w Olsztynie do ruchu pieszego i rowerowego; zapewnienie bezpieczeństwa osobom korzystającym z pól biwakowych, ośrodków wypoczynkowych, osad leśnych oraz miejsc kultu religijnego znajdujących się w granicach rezerwatu poprzez ścięcie drzew niebezpiecznych (dotyczy: złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) <u>z możliwością zagospodarowania drewna iglastego, po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie</u></p>

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
		Poprawa stanu nawierzchni dróg przeciwpożarowych w celu sprawniejszego dojazdu wozów strażackich do drzewostanów objętych pożarem.
4.	Sukcesja roślinności drzewiastej i krzewiastej na otwartych ekosystemach (łąkach śródleśnych, pastwiskach, gruntach rolnych) powodująca zanik ekosystemów o takim charakterze.	<p>Wykaszenie śródleśnych łąk, pastwisk i gruntów rolnych w celu niedopuszczenia do zaniku otwartych ekosystemów.</p> <p>Wycinanie nalotów gatunków drzewiastych ze śródleśnych łąk, pastwisk i gruntów rolnych.</p> <p>Utrzymanie właściwej struktury terenów otwartych przeznaczonych do wykaszania poprzez wyrównywanie powierzchni zbuchtowanych przez dziki, z wykorzystaniem zabiegów agrotechnicznych (bronowanie i wałowanie).</p>
5.	Wnikanie do środowiska przyrodniczego obcych geograficznie gatunków drzew	Usuwanie z terenu rezerwatu obcych geograficznie gatunków drzew (czeremchy amerykańskiej).

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	<p>1) Usuwanie drzew ewidentnie zasiedlonych przez kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przyplaszczka granatka i ściigi (z możliwością zagospodarowania drewna) po uzyskaniu mailowej akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.</p> <p>W celu uzyskania stanowiska tutejszego organu należy wysłać na adres: sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl wiadomość mailową, w której zawrzeć należy następujące informacje:</p> <p>a) czy podjęte zostały czynności prognozujące występowanie ww. gatunków owadów w granicach rezerwatu lub w pobliżu rezerwatu, zgodnie z zasadami ochrony lasu, np. poprzez wywieszanie pułapek feromonowych, które wykazały wzmożony rozwój wymienionych gatunków owadów,</p> <p>b) liczby drzew przeznaczonych do usunięcia i ich szacunkowej masy,</p> <p>c) lokalizację drzew przeznaczonych do usunięcia (oddział, pododdział, lokalizacja GPS – w przypadku grupy drzew (więcej niż 3 szt.) jedna lokalizacja GPS ze wskazaniem liczby sztuk zasiedlonych wokół drzewa z podaną lokalizacją, a w przypadku drzew występujących pojedynczo oddzielne lokalizacja GPS dla każdego drzewa)</p> <p>2) Usuwanie <u>niezasiedlonych</u> złomów i wywrotów świerkowych i sosnowych powstałych na skutek działania niesprzyjających czynników atmosferycznych (wiatrołomy, śniegołomy) po uzyskaniu mailowej akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie (dotyczy jedynie przypadków wystąpienia sytuacji klęskowej)</p>	Wg potrzeb i prowadzonego monitoringu	Obszar rezerwatu
2.	<p>Czyszczenie i konserwacja budek lęgowych</p> <p>Wywieszanie pułapek feromonowych</p> <p>Jesienne poszukiwanie owadów w ściółce</p>	wg potrzeb	<p>Obszar rezerwatu</p> <p><u>Leśnictwo Czapla</u> 345b</p>
3.	Przecinanie linii oddziałowych oraz usuwanie nalotów drzew i krzewów pod liniami energetycznymi	wg potrzeb	Obszar rezerwatu

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
	<p>Bieżące usuwanie drzew niebezpiecznych (złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych nad drogi, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) występujących przy drogach leśnych, drogach wskazanych do ruchu pojazdów w drodze zarządzenia RDOŚ w Olsztynie, szlakach wyznaczonych przez RDOŚ w Olsztynie do ruchu pieszego i rowerowego, miejscach widokowych, polach biwakowych, ośrodkach wypoczynkowych, osadach leśnych oraz miejscach kultu religijnego znajdujących się w granicach rezerwatu <u>z możliwością zagospodarowania drewna iglastego oraz liściastego, ale jedynie w przypadku pól biwakowych, ośrodków wypoczynkowych, miejsc widokowych, osad leśnych, miejsc kultu religijnego</u>).</p> <p>W przypadku drzewostanów wchodzących w skład rezerwatu a położonych przy drogach publicznych, tj. w odległości jednej wysokości drzewa od tej drogi dopuszcza się ściecie drzew zagrażających użytkownikom tej drogi (dotyczy: złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych nad drogę, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) <u>z możliwością zagospodarowania drewna iglastego (dotyczy świeżych złomów i wywrotów świerkowych i sosnowych powstałych w okresie wiosenno-letnim), po uzgodnieniu mailowym z Rdoś w Olsztynie.</u></p> <p>W przypadku drzew niebezpiecznych zlokalizowanych wzdłuż dróg (innych niż drogi publiczne) i szlaków dopuszcza się ściecie drzew niebezpiecznych z możliwością zagospodarowania drewna iglastego (dotyczy świeżych złomów i wywrotów) ze względów przeciwpożarowych oraz ze względów sanitarnych, po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</p> <p><u>Wszystkie drzewa niebezpieczne gatunków liściastych po przecięciu należy pozostawić na gruncie do naturalnego rozkładu.</u></p>	wg potrzeb	<ul style="list-style-type: none"> - miejsca widokowe: <u>Leśnictwo Kowalik</u> oddz.186d, h, l; 230m; 267i <u>Leśnictwo Guzianka</u> oddz. 160f <u>Leśnictwo Krzyże</u> oddz. 11d - szlaki, drogi i pola biwakowe uregulowane zarządzeniami RDÓŚ w Olsztynie, - miejsca kultu religijnego (cmentarze) - stacja wodna „Czaple”; - Ośrodki Wypoczynkowe „Polanka”, Dębowo”; - osady leśne w granicach rezerwatu
	<p>Poprawa stanu nawierzchni dróg przeciwpożarowych poprzez uzupełnianie powstałych w drodze ubytków materiałami pochodzenia naturalnego.</p> <p>Profilowanie dróg równiarką (dotyczy dróg, które ze względu na swój stan techniczny będą wymagały wykonania takiej czynności) po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie .</p>	wg potrzeb	Drogi w granicach rezerwatu przyrody
4.	Wykaszanie śródleśnych łąk, pastwisk i gruntów rolnych z wywiezieniem powstałej podczas prac biomasy poza rezerwat przyrody.	1,48 ha 0,44 ha	<u>Leśnictwo Czapla</u> R - 289h R - 295o

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
	Usuwanie nalotów roślinności drzewiastej (drzew, krzewów) z otwartych ekosystemów (śródleśnych łąk, pastwisk i gruntów rolnych) z wywiezieniem powstałej podczas prac biomasy poza rezerwat przyrody	2,13 ha 1,32 ha 0,12 ha 0,31 ha 0,27 ha	Ps - 337d Ł - 337f Ł - 337d R - 345dx R - 345fx
	Bronowanie i wałowanie powierzchni zbuchtowanej przez dziki w celu utrzymania rolniczego charakteru tej powierzchni, <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</u>	0,70 ha 0,55 ha 0,12 ha 0,12 ha 0,23 ha 0,85 ha	R - 346l Ps - 346z Ps - 346y Ł - 346x R - 346ax R - 354c
		2,53 ha	<u>Leśnictwo Kowalik</u> R - 187a
5.	Usunięcie z terenu rezerwatu przyrody czeremchy amerykańskiej w ramach cięcia o charakterze czyszczeń późnych	0,79 ha/7m ³	<u>Leśnictwo Czapla</u> 306f

UZASADNIENIE

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie” jest wykonaniem delegacji ustawowej wynikającej z art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.)

Zgodnie z tym przepisem, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia zadania ochronne dla rezerwatów przyrody, dla których nie ustanowiono planów ochrony.

Projekt zadań ochronnych dla ww. rezerwatu sporządzony został w oparciu o stwierdzone zagrożenia oraz propozycje działań ochronnych przedstawionych przez jednostki zarządzające tym rezerwatem, tj. Nadleśnictwo Maskulińskie i Pisz.

Projekt zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie” obejmuje wykonywanie następujących czynności:

1) Usuwanie drzew zasiedlonych przez kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przyplaszczka granatka i ściigi (wskazane w pkt 1 załącznika nr 2 do zarządzenia)

W przedmiotowym rezerwacie nadleśnictwo odnotowuje się intensywne wydzielanie się posuszu świerkowego i sosnowego. Nie usunięcie drzew zasiedlonych przez ww. gatunki owadów może przyczynić się do ich namnażania i tym samym powstawania ognisk gradacyjnych, co w konsekwencji może przyczynić się do zamierania drzewostanów z udziałem świerka i sosny. Wobec powyższego zaplanowano usuwanie zasiedlonych świerków i sosen z terenu rezerwatu po uzgodnieniu z RDOŚ w Olsztynie.

2) Czyszczenie i konserwacja budek lęgowych, wywieszanie pułapek feromonowych, jesienne poszukiwania owadów w ściółce (wskazane w pkt 2 załącznika nr 2 do zarządzenia)

Utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym i sanitarnym budek lęgowych przyczyni się do utrzymania w rezerwacie gatunków ptaków owadożernych, które wpłyną będą na zmniejszenie liczebności owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów liściastych i iglastych w jego granicach.

Wykładanie pułapek feromonowych i poszukiwanie owadów w ściółce jest natomiast działaniem pozwalającym na wczesną diagnozę zagrożeń, mogących wpłynąć negatywnie na stan lasu i mającym na celu zachowanie trwałości lasu i zwiększenie jego naturalnej odporności na czynniki szkodotwórcze.

3) Utrzymanie linii oddziałowych i powierzchni pod liniami energetycznymi, drożności istniejących dróg oraz zapewnienie bezpieczeństwa dla osób korzystających z pól biwakowych, miejsc widokowych, ośrodków wypoczynkowych, stanic wodnych, miejsc kultu religijnego oraz osad leśnych w granicach rezerwatu (wskazane w pkt 3 załącznika do zarządzenia)

Biorąc pod uwagę zagrożenie pożarowe podczas zerwania linii energetycznej za niezbędne uważa się przecinanie drzew znajdujących się pod liniami oraz usuwanie spod nich powstających nalotów drzew i krzewów.

Ze względu na zagrożenie pożarowe podczas upalnych dni lub nieuwagę ludzi przebywających w lesie konieczne jest zapewnienie drożności dróg leśnych celem szybkiego dojazdu do ewentualnych miejsc powstania pożaru, poprzez usuwanie zalegających na drogach złomów i wywrotów. Natomiast w celu zapewnienia bezpieczeństwa osób poruszających się po drogach leśnych i publicznych, szlakach wyznaczonych przez tut. organ oraz przebywających i korzystających z pól biwakowych i ośrodków wypoczynkowych, jak również mieszkających w osadach leśnych dopuszczone zostało niniejszym zarządzeniem usuwanie drzew niebezpiecznych (złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych nad drogę, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.

4) Utrzymanie otwartego charakteru łąk śródleśnych, pastwisk i gruntów rolnych (wskazane w pkt 4 załącznika nr 2 do zarządzenia)

Zaplanowane działania mają na celu zachowanie otwartego charakteru łąk, pastwisk i gruntów ornych, co poprawi warunki bytowania ptaków związanych z terenami otwartymi oraz przyczyni się do stworzenia optymalnych warunków do rozwoju gatunków roślin związanych z takimi ekosystemami.

5) Usuwanie z terenu rezerwatu przyrody czeremchy amerykańskiej (wskazane w pkt 5 załącznika nr 2 do zarządzenia)

Działanie to ma ograniczyć, a w konsekwencji wyeliminować ze środowiska przyrodniczego obce geograficznie gatunki drzew z rezerwatu.

Niniejszy akt prawny obowiązuje do dnia 27. października 2020 r.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Agata Moździerz